Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын
даргын 2020 оны 100 дугаар тушаалын
7 дугаар хавсралт

АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ ХЭЛТСИЙН 2024 ОНЫ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ЖИЛИЙН ЭЦСИЙН ТАЙЛАН

2024 оны 12 дугаар сарын 05

Арвайхээр

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Төсөв	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт	Гүйцэтгэлийн хувь
Стратеги төлөвлөгөөний зорилго 1 Нутгийн захиргааны байгууллагын бүх түвшинд засаглалын хариуцлага, шударга ёсыг мөрдүүлж, цахим технологид тулгуурласан, иргэдэд тэгш боломж олгодог, оновтой бүтэц бүхий төрийн албыг бэхжүүлнэ.							
1	**Зорилт 1** Төрийн байгууллагуудын үйл ажиллагааг цахимжуулж, төрийн үйлчилгээг хялбаршуулан, зардал хэмнэх тогтолцоонд шилжүүлэн, төрийн албан хаагчийн ажиллах орчинг сайжруулна. *Төлөвлөлтийн уялдаа: "Өвөрхангай аймгийг 2021-2025*	-	-Төрийн байгууллагын үйл ажиллагааг цахимжуулахад санал санаачлага гаргаж ажилласан байдал -Үр дүнд суурилсан хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг хэрэгжүүлэн ажилласан байдал	-	*Эхний хагас жилд:* - Шаардлагатай мэдээлэл цуглуулж, мэдээлэл дээр үндэслэсэн чиглэлийг боловсруулан ажилласан байна. *Сүүлийн хагас жилд:* - Боловсруулсан мэдээллийн хэрэгжилтийг хангах, шинэ санал	Нутгийн захиргааны байгууллагуудын хяналт-шинжилгээ үнэлгээний цахим программыг нэвтрүүлэх чиглэлээр Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний мэдээллийн цахим сангийн ажиллагааг хариуцан зохион байгуулж, журамд заасан хугацаанд хэрэгжилтийг тайлагнан ажиллаж байна. Аймгийн хэмжээнд хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэр, иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал болон Засаг даргын шийдвэрийн хэрэгжилтийг	100.0 хувь

	онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл", 3 дугаар бүлэг, 3.2. Цахим засаглал, хамтын ажиллагаа,				санаачлагыг хэрэгжүүлэн ажилласан байна.	хянах, бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, байгууллагын чиг үүргийн болон нээлттэй байдлын үнэлгээ, Монгол Улсын хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичигт туссан Засгийн газрын тэргүүлэх ач холбогдолтой төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилт үр дүнг мэдээлэх, тайлагнах мэдээллийн цахим санг шинээр нэвтрүүлж, "Очир ай гүүгэл" ХХК-тай хамтран ажиллаж байна. Цахим мэдээллийн сангийн үйл ажиллагааг хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэр болон бодлогын баримт бичгийн бүртгэл, хяналт, зохион байгуулалт, тайлагналтын хүрээнд бүх сумдын Засаг даргын Тамгын газар, аймгийн Засаг даргын эрхлэх асуудлын хүрээний агентлагуудын түвшинд хэрэгжүүлж эхлээд байна.	
1.1	**Арга хэмжээ:** Аймгийн хэмжээнд хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэр, иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал болон Засаг даргын шийдвэрийн	3,0 сая	-Цахим мэдээллийн санг шинээр нэвтрүүлсэн эсэх -Мэдээллийн сангийн ашиглаж	-	Цахим санг шинээр нэвтрүүлж бүх сумдын ЗДТГ-ын үйл ажиллагааг нь тогтмолжуулсан байна.	Нутгийн захиргааны байгууллагуудын хяналт-шинжилгээ үнэлгээний цахим программыг нэвтрүүлэх чиглэлээр Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний мэдээллийн цахим сангийн	100.0 хувь

	хэрэгжилтийг хянах, аймгийг хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл, Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөр болон хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт үр дүнг үнэлэх, мэдээлэх, тайлагнах мэдээллийн цахим санг шинээр нэвтрүүлнэ.		байгаа байгууллагын тоо			ажиллагааг хариуцан зохион байгуулж, журамд заасан хугацаанд хэрэгжилтийг тайлагнан ажиллаж байна. Аймгийн хэмжээнд хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэр, иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал болон Засаг даргын шийдвэрийн хэрэгжилтийг хянах, бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, байгууллагын чиг үүргийн болон нээлттэй байдлын үнэлгээ, Монгол Улсын хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичигт туссан Засгийн газрын тэргүүлэх ач холбогдолтой төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилт үр дүнг мэдээлэх, тайлагнах мэдээллийн цахим санг шинээр нэвтрүүлж, “Очир ай гүүгэл” ХХК-тай хамтран ажиллаж байна. Цахим мэдээллийн сангийн үйл ажиллагааг хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэр болон бодлогын баримт бичгийн бүртгэл, хяналт, зохион байгуулалт, тайлагналтын хүрээнд бүх сумдын Засаг даргын Тамгын газар, аймгийн Засаг даргын эрхлэх асуудлын хүрээний	

						агентлагуудын түвшинд хэрэгжүүлж эхлээд байна.	
2	**Зорилт 2:** Орон нутгийн хөгжлийн бодлогын баримт бичиг болон нутгийн захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд явцын хяналт-шинжилгээ хийнэ. Төлөвлөлтийн уялдаа: Өвөрхангай аймгийн Засаг даргын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр, 3 бүлэг-Засаглалын бодлого, 3.2. Цахим технологид суурилсан төрийн үйлчилгээ, Зорилго-1, Үйл ажиллагаа 3.2.1.9, 3.2.1.10	-	-Явцын хяналт шинжилгээ хийсэн байгууллага, сумын тоо -Гаргасан зөвлөмжийн тоо -Хяналт-шинжилгээ хийсэн бодлогын баримт бичгийн тоо	2023 оны байдлаар 5 сум, 3 агентлагт явцын хяналт-шинжилгээ хийж, 10 байгууллагад зөвлөмж хүргүүлсэн.	*Эхний хагас жилд:* -2 сум, 2 агентлаг -2 бодлогын бримт бичиг *Сүүлийн хагас жилд:* -4 сум, 3 агентлаг -2 бодлогын баримт бичиг	Нутгийн захиргааны байгууллагуудын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийсэн ажлын мөрөөр бүх байгууллага, сумдын Засаг даргын Тамгын газарт зөвлөмж өгч ажиллав. Зөвлөмжийн хэрэгжилт, үр дүнг үнэлэх ажлыг байгууллагуудад ажилласан явцын хяналт-шинжилгээний үеэр хяналт тавьж ажиллаж байна. 2 агентлагийн үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ хийх ажлын удирдамж боловсруулагдан явцын хяналт-шинжилгээг хийж, арга зүйн зөвлөмж өгч ажиллалаа.	92.5 хувь
2.1	**Арга хэмжээ:** Сумдын Засаг даргын Тамгын газар болон аймгийн Засаг даргын эрхлэх асуудлын хүрээний агентлагуудын үйл ажиллагаанд явцын хяналт-шинжилгээ	-	-Явцын хяналт-шинжилгээ хийгдсэн сумын тоогоор -Явцын хяналт-шинжилгээ хийсэн байгууллагын тоо	2023 оны байдлаар 5 сум, 3 агентлагийн үйл ажиллагаанд явцын хяналт-шинжилгээ хийгдсэн.	*Эхний хагас жилд:* 2 сум, 2 агентлаг *Сүүлийн хагас жилд:* 4 сум, 3 агентлаг	2 агентлагийн үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ хийх ажлын удирдамж боловсруулагдан явцын хяналт-шинжилгээг хийж, арга зүйн зөвлөмж өгч ажиллалаа. Тарагт, Өлзийт зэрэг 5 сумын хууль эрх зүйн ажилтнуудад арга зүйн зөвлөмж өгч,	70.0 хувь

	хийх, арга зүйн зөвлөмжөөр хангана.					мэргэжил удирдлагаар хангаж ажилласан.	
2.2	**Арга хэмжээ:** Байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд хяналт-шинжилгээ хийнэ.	-	-Хяналт-шинжилгээ хийгдсэн эсэх -Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний дүнгээр	2023 оны жилийн эцсийн байдлаар 96,8 хувийн хэрэгжилттэй дүгнэгдсэн.	*Эхний хагас жилд:* Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд явцын хяналт-шинжилгээ хийж ажилласан байна. *Сүүлийн хагас жилд:* Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд эцсийн хяналт-шинжилгээ хийж, үнэлсэн байна.	Аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, тайланг Засгийн газрын Хяналт хэрэгжүүлэх газарт 2024 оны 1 дүгээр улиралд хүргүүлж, Засгийн газрын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний мэдээллийн цахим санд хугацаанд нь байршуулж ажилласан. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээгээр байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 96.8 хувийн хэрэгжилттэйгээр дүгнэж хүргүүлсэн бөгөөд Засгийн газрын Хяналт хэрэгжүүлэх газраас 75.1 хувийн хэрэгжилттэйгээр дүгнэж, холбогдох зөвлөмжийг ирүүлсэн. Байгууллагын 2024 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний жилийн эцсийн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийгдэж байна.	100.0 хувь

2.3	**Арга хэмжээ:** Нутгийн захиргааны байгууллагуудын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийсэн ажлын мөрөөр гүйцэтгэл сайжруулах үүрэг чиглэл өгч, хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллана.	-	-25 агентлаг, 19 сумдад зөвлөмж өгч ажилласан эсэх -Зөвлөмжийн хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажилласан байдал	Бүх сум, агентлагууд тус бүрт зөвлөмж өгч ажилласан.	*Эхний хагас жилд:* Бүх сум, агентлагт зөвлөмж өгч ажилласан байна. *Сүүлийн хагас жилд:* Зөвлөмжийн хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ хийх ажлыг 10-аас доошгүй байгууллагад хийсэн байна.	Нутгийн захиргааны байгууллагуудын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийсэн ажлын мөрөөр бүх байгууллага, сумдын Засаг даргын Тамгын газарт зөвлөмж өгч ажиллав. Зөвлөмжийн хэрэгжилт, үр дүнг үнэлэх ажлыг байгууллагуудад ажилласан явцын хяналт-шинжилгээний үеэр хяналт тавьж ажиллаж байна.	100.0 хувь
2.4	**Арга хэмжээ:** Засгийн газрын Хяналт хэрэгжүүлэх газраас аймгийн 2023 оны үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийсэн дүгнэлт, зөвлөмжтэй уялдуулан хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө боловсруулан хэрэгжилтийг хангуулах чиглэлээр холбогдох байгууллагуудтай хамтран ажиллана.	-	-Төлөвлөгөө боловсруулсан эсэх -Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг тооцон ажилласан байдал	2023 онд ирүүлсэн зөвлөмжийн дагуу хэрэгжилтийг тооцон Засгийн газрын Хяналт хэрэгжүүлэх газарт тайлагнасан.	*Эхний хагас жилд:* -Зөвлөмжийн дагуу үйл ажиллагааны төлөвлөгөө боловсруулсан байна. *Сүүлийн хагас жилд:* -Хэрэгжилт, үр дүнгийн тайланг гаргаж Засгийн газрын Хяналт хэрэгжүүлэх газарт тайлагнасан байна.	Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний хүрээнд Засгийн газрын хяналт хэрэгжүүлэх газрын 01/620 дугаартай албан бичгээр ирүүлсэн зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг боловсруулж Засаг даргын тамгын газрын даргаар батлуулан ажилласан. Зөвлөмжийн хэрэгжилт, үр дүнгийн тайланг 11 дүгээр сарын 01-ний байдлаар гарган, Засгийн газрын Хяналт хэрэгжүүлэх газарт тайлагнасан.	100.0 хувь

3	**Зорилт 3:** Харъяалах захиргааны байгууллагын үйл ажиллагааны үр дүнг дээшлүүлэх талаар үүрэг, чиглэл өгөх, шаардлагатай тохиолдолд зохих удирдамжийн дагуу газар дээр нь хяналт шинжилгээ хийж, дүгнэлт гаргана. *Төлөвлөлтийн уялдаа: Өвөрхангай аймгийн Засаг даргын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр, 3 бүлэг-Засаглалын бодлого, 3.2. Цахим технологид суурилсан төрийн үйлчилгээ, Зорилго-1, Үйл ажиллагаа 3.2.1.10*	-	-2023 оны жилийн эцсийн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээнд хамрагдсан сумын тоо, байгууллагын тоо -Сум, байгууллагуудад хүргүүлсэн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний зөвлөмжийн тоо	-2023 оны үйл ажиллагааны ХШҮ-ний дүнгээр 5 сум, 3 агентлаг шалгарсан. -19 сум, 23 агентлагт зөвлөмж хүргүүлсэн.	*Эхний хагас жилд:* -5 сум, 3 агентлаг шалгаруулна. *Сүүлийн хагас жилд:* -19 сум, 23 агентлагт зөвлөмж хүргүүлнэ.	Аймгийн Засаг даргын баталсан удирдамжийн дагуу сумдын ЗДТГ болон аймгийн Засаг даргын эрхлэх асуудлын хүрээний агентлагуудын 2023 оны үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ хийж, үр дүнг үнэлэн ажилласан. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээнд журмын дагуу холбогдох байгууллагуудыг хамруулж, 5 сум (Бат-Өлзий, Хархорин, Есөнзүйл, Өлзийт, Гучин-Ус), 3 агентлагийг (аймгийн Нийгмийн даатгалын хэлтэс, Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газар, Улсын бүртгэлийн хэлтэс) шалгаруулав. Нутгийн захиргааны байгууллагуудын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийсэн ажлын мөрөөр бүх байгууллага, сумдын Засаг даргын Тамгын газарт зөвлөмж өгч ажиллав.	85.0 хувь
3.1	**Арга хэмжээ:** Аймгийн Засаг даргын эрхлэх асуудлын хүрээний агентлаг, сумдын ЗДТГ-ын 2023 оны үйл ажиллагаанд хяналт-	-	-ХШҮ-нд хамрагдсан сумын тоо -ХШҮ-нд хамрагдсан байгууллагын тоо	Журмын дагуу 5 сум, 3 агентлагийг шалгаруулсан	*Эхний хагас жилд:* 5 сум, 3 агентлаг	Аймгийн Засаг даргын баталсан удирдамжийн дагуу сумдын ЗДТГ болон аймгийн Засаг даргын эрхлэх асуудлын хүрээний агентлагуудын 2023 оны үйл ажиллагаанд хяналт-	100.0 хувь

	шинжилгээ, үнэлгээ хийх, үйл ажиллагааны гүйцэтгэл, үр дүн, үр нөлөөг нэмэгдүүлэхэд чиглэсэн арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.					шинжилгээ хийж, үр дүнг үнэлэн ажилласан. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээнд журмын дагуу холбогдох байгууллагуудыг хамруулж, 5 сум (Бат-Өлзий, Хархорин, Есөнзүйл, Өлзийт, Гучин-Ус), 3 агентлагийг (аймгийн Нийгмийн даатгалын хэлтэс, Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газар, Улсын бүртгэлийн хэлтэс) шалгаруулав.	
3.2	**Арга хэмжээ:** Улсын төсөвт байгууллагууд (төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээд)-ын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ хийж, арга зүйн зөвлөмжөөр хангана.	-	Хяналт-шинжилгээ хийж ажилласан байгууллагын тоогоор	-	2-оос доошгүй байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ хийж, арга зүйн зөвлөмж өгч ажилласан байна.	Засгийн газрын Хяналт хэрэгжүүлэх газраас төрийн болон орон нутгийн өмчит үйлдвэрийн газруудын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ хийх талаар шинээр боловсруулагдаж байгаа журамд тусгасан бөгөөд журам хэрэгжиж эхлэхтэй уялдуулан зохион байгуулж ажиллахаар төлөвлөгдөж байна.	70.0 хувь
Стратеги төлөвлөгөөний зорилго 2 Хуулиар олгосон нийтлэг чиг үүргийг хэрэгжүүлэх зорилтын хүрээнд							
1.	**Зорилт 1:** Хууль тогтоомж, бодлого, хөтөлбөр, төсөл, Засгийн газрын болон орон нутгаас гарч байгаа тогтоол, шийдвэрийн хэрэгжилтэд хяналт-	-	-Хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилт, үр дүнд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийсэн давтамж	Хагас жил тутам хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, Засгийн газрын хяналт-шинжилгээ,	-Хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилтийн тайланг сар тутам Засгийн газрын хяналт-шинжилгээ,	Энэ оны 12 дугаар сарын байдлаар Монгол улсын Ерөнхий сайдын захирамж 3, Монгол Улсын Засгийн газрын тогтоол 48, Засгийн газрын хуралдааны тэмдэглэл 30 нийт 81 тогтоол шийдвэрийг шинээр бүртгэл	100.0 хувь

	шинжилгээ хийх, үр дүнд нь үнэлгээ өгөх, эрсдэлийн удирдлагаар хангана. *Төлөвлөлтийн уялдаа:* *Аймгийн Засаг даргын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр, 3 бүлэг-Засаглалын бодлого, 3.2. Цахим технологид суурилсан төрийн үйлчилгээ, Зорилго-1, Үйл ажиллагаа 3.2.1.8*		-Хяналт-шинжилгээ хийсэн шийдвэрийн тоо -Хяналт-шинжилгээний мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	үнэлгээний мэдээллийн цахим санд байршуулсан.	үнэлгээний мэдээллийн цахим санд байршуулж, хагас, бүтэн жилээр хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж үр дүнг тооцон ажилласан байна. -2023 онд батлагдсан аймгийн Засаг даргын захирамжид хяналт-шинжилгээ хийж, холбогдох байгууллагад чиглэл өгч, хамтран ажилласан байна. -Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ хийж, аймгийн Засаг даргын зөвлөлийн хуралд танилцуулсан байна.	хяналтад авч, цахим сан үүсгэн ажилласан. Тайлант онд нийт 134 шийдвэрийн 246 заалтын хэрэгжилтийг тайлагнаж байна. Энэ оны хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн жилийн эцсийн хэрэгжилтийг 2 дугаар сард тайлагнах бөгөөд сар бүрийн тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилтийн дундаж 91.0 хувьтай хэрэгжиж байна. Аймгийн Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хэрэгжилт үр дүнг 2023 оны жилийн эцсийн байдлаар үнэлэн 2024 оны 2 дугаар сарын 1-нд Засгийн газрын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний цахим санд хугацаанд нь байршуулж ажилласан. Аймгийн Засаг даргын үйл ажиллагааны 2020-2024 оны хөтөлбөрийн хэрэгжилт, үр дүнгийн тайланг Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ын дагуу үнэлж, аймгийн иргэдийн	

						Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024 оны 12 дугаар сарын 3-ны өдрийн хуралдаанаар хэлэлцүүлж, 89.2 хувийн хэрэгжилттэйгээр дүгнэгдлээ.	
1.1	**Арга хэмжээ:** Хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилтэд хяналт тавьж, мэдээллийн сан үүсгэх, хэрэгжилтийн явцад хагас жил тутам хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийж, үр нөлөө, үр дагаварыг үнэлэх, мэдээлэх тайлагнана.	-	-Хяналтад авсан шийдвэрийн тоо -Хагас жил тутам хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний мэдээллийн цахим сангийн байршуулалт, баталгаажуулалт -Сар тутам Засгийн газрын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний мэдээллийн цахим санд байршуулсан байдал	2023 оны хагас жилд 83,9 хувь, жилийн эцэст 90,7 хувийн хэрэгжилттэйгээр тус тус тайлагнасан.	*Эхний хагас жилд:* Хяналтад авах шийдвэрийн тоог нэмэгдүүлж, хэрэгжилтийн дундажийг 70-аас доошгүй хувьд хүргэж ажилласан байна. *Сүүлийн хагас жилд:* Хяналтад авах шийдвэрийн тоог нэмэгдүүлж, хэрэгжилтийг дундажийг 90-ээс доошгүй хувьд хүргэж, заасан хугацаанд бүрэн тайлагнаж ажилласан байна.	Энэ оны 12 дугаар сарын байдлаар Монгол улсын Ерөнхий сайдын захирамж 3, Монгол Улсын Засгийн газрын тогтоол 48, Засгийн газрын хуралдааны тэмдэглэл 30 нийт 81 тогтоол шийдвэрийг шинээр бүртгэл хяналтад авч, цахим сан үүсгэн ажилласан. Тайлант онд нийт 134 шийдвэрийн 246 заалтын хэрэгжилтийг тайлагнаж байна. Энэ оны хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн жилийн эцсийн хэрэгжилтийг 2 дугаар сард тайлагнах бөгөөд сар бүрийн тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилтийн дундаж 91.0 хувьтай хэрэгжиж байна.	100.0 хувь
1.2	**Арга хэмжээ:** Аймгийг хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлийн хэрэгжилт, үр дүнд ХШҮ-ний шалгуур үзүүлэлтийн дагуу хяналт-шинжилгээ,	-	-Хяналт-шинжилгээ үнэлгээний шалгуур үзүүлэлтийг ашигласан байдал -Хяналт-шинжилгээ	Аймгийг хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлийн явц, үр дүнг 2023 оны 6 дугаар сард	*Сүүлийн хагас жилд.* Хөтөлбөрийн тайланг хугацаанд нь тайлагнаж ажилласан байна. Хяналт-шинжилгээ,	Аймгийн хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлийн 2023 оны хэрэгжилт үр дүнгийн тайланг гаргаж, Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний цахим санд 2024 оны эхний улиралд тайлант	100.0 хувь

	үнэлгээ хийж, үр дүнг аймгийн Засаг даргын зөвлөлийн хуралд танилцуулна.		үнэлгээний дүгнэлт боловсруулж ажилласан эсэх	аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаар хэлэлцүүлэн 70.9 хувийн хэрэгжилттэй буюу тодорхой үр дүнд хүрсэн гэж дүгнэгдсэн.	үнэлгээний үр дүнгээр дүгнэлт зөвлөмж гарч, холбогдох байгууллагуудад чиглэл өгч ажилласан байна.	хугацаанд байршуулан ажилласан. Нийт 157 заалтын хэрэгжилтийн дандаж 88.92 хувийн хэрэгжилттэйгээр тайлагнаж, 87.9 хувийн биелэлттэйгээр дүгнэгдсэн. Аймгийг хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлийн хэрэгжилт, үр дүнгийн тайланг 2024 оны 5 дугаар сард аймгийн Засаг даргын зөвлөл, аймгийн иргэдийн төлөөлөгчдийн хуралд хэлэлцүүлж ажиллалаа. Уг бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилтийг 87.2 хувийн хэрэгжилттэй буюу тодорхой үр дүнд хүрсэн гэж дүгнэв.	
1.3	**Арга хэмжээ:** Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хэрэгжилт үр дүнд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, Засгийн газрын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний мэдээллийн цахим санд байршуулах, тайлагнана.	-	-Хяналт-шинжилгээ хийсэн тайланг хугацаанд нь байршуулж баталгаажуулсан эсэх -Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний дүгнэлт, зөвлөмжийн тоо	Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаар 2023 оны 11 дүгээр сарын 28-ны өдөр хэлэлцэж, аймгийн Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн зорилт, арга хэмжээний эхний 3 жилийн	Хөтөлбөрийн тайланг хугацаанд нь тайлагнаж ажилласан байна. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний үр дүнгээр дүгнэлт зөвлөмж гарч, холбогдох байгууллагуудад чиглэл өгч ажилласан байна.	Аймгийн Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хэрэгжилт үр дүнг 2023 оны жилийн эцсийн байдлаар үнэлэн 2024 оны 2 дугаар сарын 1-нд Засгийн газрын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний цахим санд хугацаанд нь байршуулж ажилласан. Аймгийн Засаг даргын үйл ажиллагааны 2020-2024 оны хөтөлбөрийн хэрэгжилт, үр дүнгийн тайланг Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор батлагдсан	100.0 хувь

				хэрэгжилт, үр дүнг 86.8 хувийн хэрэгжилттэй гэж дүгнэгдсэн.		“Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ын дагуу үнэлж, аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024 оны 12 дугаар сарын 3-ны өдрийн хуралдаанаар хэлэлцүүлж, 89.2 хувийн хэрэгжилттэйгээр дүгнэгдлээ.	
1.4	**Арга хэмжээ:** Аймгийн хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт үр дүнд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, холбогдох байгууллагад тайлагнах, Засгийн газрын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний мэдээллийн цахим санд байршуулна.	-	-Шалгуур үзүүлэлтийн хэрэгжилтийг бүрэн хангаж ажилласан эсэх -Тайланг журмын дагуу хугацаандаа тайлагнасан байдал	Аймгийн 2023 оны хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөний нийт 112 заалтын биелэлт, үр дүнг аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралд тайлагнаж, хэлэлцүүлэн 94.1 хувийн хэрэгжилттэйгээр үнэлэгдсэн.	Тайланд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг хийж, холбогдох газарт хугацаанд нь тайлагнасан байна.	Аймгийн 2024 оны хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөний нийт биелэлтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, үр дүнг аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралд хэлэлцүүлэхээр хүлээгдэж байна.	100.0 хувь
1.5	**Арга хэмжээ:** Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хэрэгжилт, үр дүнд хяналт-шинжилгээ,	-	-Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж ажилласан байдлаар	Сар бүр нийт 12 удаа цахим санд байршуулж, тайлагнасан.	*Эхний хагас жилд* -Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг 6-аас доошгүй удаа хийж ажиллана.	Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг сар бүрийн 10-ны дотор Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний	100.0 хувь

	үнэлгээ хийж, Засгийн газрын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний мэдээллийн цахим санд байршуулах, тайлагнана.		-Хагас жил тутам тайлагнаж, баталгаажуулсан эсэх		-Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний цахим санд тухай бүр байршуулж, баталгаажуулан ажилласан байна. *Сүүлийн хагас жилд:* -Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг 6-аас доошгүй удаа хийж ажиллана. -Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний цахим санд тухай бүр байршуулж, баталгаажуулан ажилласан байна.	мэдээллийн цахим санд байршуулан, хугацаанд нь баталгаажуулан ажиллаж байна. Нийт 16 зорилтын 18 заалт тус бүрийн биелэлтийг гарган цахим санд байршуулан ажилласан.	
1.6	**Арга хэмжээ:** Засгийн газрын гишүүнээс аймгийн Засаг даргатай байгуулсан гэрээний үүргийн хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж тайланг Засгийн газрын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний цахим санд байршуулна.	-	-Байгуулсан гэрээний тоогоор -Бүх гэрээний хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ хийгдсэн эсэх	2023 онд Засгийн газрын гишүүнээс аймгийн Засаг даргатай нийт 19 гэрээ хийгдэж, гэрээний хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж,	Монгол Улсын Засгийн газрын гишүүн, төсвийн ерөнхийлөн захирагч 19 сайдаас аймгийн Засаг даргатай байгуулсан гэрээний хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж,	2024 оны эхний хагас жилд нийт Засгийн газрын 8 гишүүнтэй байгуулсан гэрээний биелэлтийг гэрээнд тусгагдсаны дагуу тайлагнасан бол жилийн эцсийн байдлаар нийт 19 сайдтай байгуулсан гэрээний биелэлтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж тайлагнаж байна. 12 дугаар сарын 05-ны өдрийн байдлаар нийт 5 сайдтай	100.0 хувь

				төрийн захиргааны төв байгууллагууд ад хүргүүлэн ажилласан.	тайлант хугацаанд холбогдох төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлж, Засгийн газрын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний мэдээллийн цахим санд байршуулсан байна.	байгуулсан гэрээний үүргийн биелэлтэд шалгуур үзүүлэлтийг суурь болон зорилтот түвшинтэй харьцуулан хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж төрийн захиргааны төв байгууллагуудад хүргүүлээд байна.	
1.7	**Арга хэмжээ:** Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаар батлагдсан шийдвэрийн хэрэгжилт үр дүнг холбогдох шатны хурлаар хэлэлцүүлнэ.	-	-Хяналтад авагдсан шийдвэрийн заалтын тоогоор -Холбогдох шатны хурлаар хэлэлцүүлсэн байдал	2023 оны жилийн эцсийн байдлаар 103 шийдвэрийн хэрэгжилтийг тайлагнав.	*Сүүлийн хагас жилд:* Аймгийн хурлын шийдвэрийн хэрэгжилт, үр дүнд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, аймгийн Засаг даргын зөвлөл болон аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаар хэлэлцүүлсэн байна.	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилтийг Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт болон захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ын 1 дүгээр хавсралтад заасан хугацаанд сумдын Засаг даргын Тамгийн газрын хэлтсүүдээс хүлээн авч нэгтгэн, хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж ажиллалаа. Энэ онд нийт 87 шийдвэрийн 142 заалт тайлагнасан.	100.0 хувь
1.8	**Арга хэмжээ:** Аймгийн Засаг даргаас гарсан шийдвэрт хяналт-	-	-Хяналт-шинжилгээ хийсэн шийдвэрийн тоо	-	*Сүүлийн хагас жилд:* 2024 онд гарсан аймгийн Засаг	Аймгийн Засаг даргын 2024 оны эхний хагас жилийн А/01-А/517 дугаартай захирамжид хяналт-шинжилгээ хийж	100.0 хувь

	шинжилгээ хийж, холбогдох албан тушаалтныг мэдээллээр хангана.		-Хяналт-шинжилгээний мөрөөр өгсөн чиглэл, зөвлөмж		даргын захирамжид хяналт-шинжилгээ хийж, холбогдох байгууллагуудад чиглэл өгч, хамтран ажилласан байна.	ажилласан. Хяналт-шинжилгээний зөвлөмжийг хэлтсүүдэд хүргүүлж, гарсан зөрчлийг арилгуулах талаар чиглэл хүргүүллээ.	
1.9	**Арга хэмжээ:** Аймгийн хэмжээнд хэрэгжиж байгаа дэд хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн үр дүнд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, Засгийн газрын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний мэдээллийн цахим санд байршуулж, тайлагнана.	-	-Тайлагнасан хөтөлбөрийн тоо -Хөтөлбөрүүдийн хэрэгжилтийн хувь өмнөх оноос өссөн, буурсан үзүүлэлт.	-	Хөтөлбөрийн тайланг хугацаанд нь тайлагнаж, хэрэгжилтийн дунджийг 10-аас доошгүй хувиар нэмэгдүүлсэн байна.	Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын шийдвэрээр 2017-2021 онд батлагдсан нийт 7 хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ хийж, 4 дүгээр сард Засаг даргын зөвлөлийн хурлаар, 5 дугаар сард иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын зөвлөлийн хурал, хороодын хурал, иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит 27 дугаар хуралдаанд тус тус танилцуулж ажиллалаа. Хөтөлбөрүүдийн дундаж үнэлгээг тодорхой үр дүнд хүрсэн буюу 82.2 хувийн үнэлгээтэй үнэллээ.	100.0 хувь
1.10	**Арга хэмжээ:** Хэрэгжих хугацаа дууссан дэд хөтөлбөрт үр нөлөөний үнэлгээ хийнэ.	-	-Хөтөлбөрийн тоогоор -Холбогдох дээд шатны байгууллагад тайлагнасан байдлаар	-	Үр нөлөөний үнэлгээ хийж, дүгнэлт гарган, холбогдох байгууллагуудтай хамтран ажилласан байна.	Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын шийдвэрээр 2017-2021 онд батлагдсан нийт хэрэгжих хугацаа дууссан 7 хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ хийж, 4 дүгээр сард Засаг даргын	100.0 хувь

						зөвлөлийн хурлаар, 5 дугаар сард иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын зөвлөлийн хурал, хороодын хурал, иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит 27 дугаар хуралдаанд тус тус танилцуулж ажиллалаа. Хөтөлбөрүүдийн дундаж үнэлгээг тодорхой үр дүнд хүрсэн буюу 82.2 хувийн үнэлгээтэй үнэллээ.	
1.11	**Арга хэмжээ:** Байгууллагын дотоод хяналтын нэгжийн 2024 оны үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг боловсруулан, хэрэгжилтийг хангаж ажиллана.	-	-Төлөвлөгөө боловсруулагдсан эсэх -Хэрэгжилтийг дүгнэж ажилласан байдал	-	*Эхний хагас жилд:* Үйл ажиллагааны төлөвлөгөө боловсруулсан байна. *Сүүлийн хагас жилд:* Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг бүрэн хангаж ажилласан байна.	Дотоод хяналтын нэгжийн 2024 оны үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг ажлын хэсгийн гишүүдээс санал авч, боловсруулан ажиллалаа. Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг хангаж ажилласан бөгөөд Засгийн газрын Хяналт хэрэгжүүлэх газарт тайланг хүргүүлж ажилласан. Засгийн газрын Хяналт-хэрэгжүүлэх газрын Хяналт шалгалтын багийн ахлах шинжээч Ц.Идэрбат тус хэлтэст ажиллаж, байгууллагын дотоод хяналтын нэгжийн үйл ажиллагаатай танилцаж, арга зүйн зөвлөмж өгч ажиллалаа.	100.0 хувь
2.	**Зорилт 2:** Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний үр нөлөөг	-	-Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний үр	2023 онд 8 удаагийн сургалт	*Эхний хагас жилд:* -Гаргасан дүгнэлт, зөвлөмж нь	Ерөнхий боловсролын сургууль, сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллагын	70.0 хувь

	нэмэгдүүлж, хяналт шинжилгээ, үнэлгээний чадавхийг бэхжүүлнэ.		нөлөөг нэмэгдүүлэхэд чиглэсэн үйл ажиллагааны тоо	зохион байгуулж, 170 орчим албан хаагчдыг хамруулсан.	хэрэгжилт үр дүнг нэмэгдүүлэхэд чиглэсэн байна. *Сүүлийн хагас жилд:* -Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний чадавх сайжирч, үйл ажиллагаанд ахиц гарсан байна.	удирдах ажилтны зөвлөгөөнд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээнд анхаарах асуудлын талаар сургалт, мэдээлэл хийж ажиллав. Уг үйл ажиллагаанд нийт 40 орчим албан хаагчид хамрагдав. Соёлын байгууллагын удирдах албан тушаалтан болон сумдын төсөвт байгууллагуудын бичиг хэргийн ажилтан, хууль эрх зүйн мэргэжилтнүүдэд зориулсан сургалтын үеэр хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ анхаарах асуудлын талаар мэдээлэл хийж ажилласан. Дээрх сургалтын үйл ажиллагаанд нийт 80 орчим албан хаагчид хамрагдсан байна. Мөн санхүүгийн байгууллагын албан хаагчдын нэгдсэн уулзалт, хэлэлцүүлэгт оролцож хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний талаарх холбогдох мэдээллийг өгч, харилцан мэдээлэл солилцлоо.	
2.1	**Арга хэмжээ:** 5-аас доошгүй сумдын Засаг даргын 2024 оны захирамжид хяналт-	-	-Хамрагдсан сумын тоо -Хяналт-шинжилгээ хийсэн захирамжийн тоо	-	*Сүүлийн хагас жилд:* -5-аас доошгүй сумдын Засаг даргын захирамжид	Аймгийн Засаг даргын 2024 оны эхний хагас жилд гаргасан захирамжид хяналт-шинжилгээ хийгдэж байна.	50.0 хувь

	шинжилгээ хийж, зөвлөмж хүргүүлнэ.		-Хүргүүлсэн зөвлөмжийн тоо		хяналт-шинжилгээ хийж, зөвлөмж өгч ажилласан байна.		
2.2	**Арга хэмжээ:** Хэлтсийн үйл ажиллагааг сурталчилах, цахим сайтад холбогдох мэдээллүүдийг байршуулна.	-	-Байршуулсан мэдээллийн тоогоор -Мэдээлэл авсан иргэдийн тоогоор	-	Үйл ажиллагааны мэдээллийг иргэдэд нээлттэй хүргэж ажилласан байна.	Аймгийн албан ёсны цахим хуудас болох Uvurkhangai.gov.mn вэб сайтын Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний нэгдсэн санд Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний нэгжийн 2024 оны төлөвлөгөө, Аймгийн Засаг даргын эрхлэх асуудлын хүрээний агентлаг, Сумын Засаг даргын тамгын газрын 2023 оны үйл ажиллагааны үр дүнд хийсэн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний зөвлөмж, хяналтад авсан хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн бүртгэл, хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн 2023 оны жилийн эцсийн хэрэгжилтийн тайланг тус тус байршуулсан.	100.0 хувь
2.3	**Арга хэмжээ:** Албан хаагчдыг ажлын байран дээрээ сурах, дадлагажих нөхцөлийг бүрдүүлж, албан хаагчдын монгол бичгийн мэдлэгээ нэмэгдүүлж бие даан	-	-Сургалт хөгжлийн арга хэмжээнд хамрагдсан албан хаагчдын тоогоор -Зохион байгуулагдсан сургалт, арга хэмжээний тоогоор	-	-Албан хаагчдыг холбогдох сургалтад хамруулж, чадавхжуулсан байна.	Монгол бичгийн цагаан толгой болон дүрмийн мэдлэгийг нэмэгдүүлж, уншиж, бичих чадвараа сайжруулах чиглэлээр medle.mn цахим сайтаас албан хаагчид монгол хэл, бичгийн цахим хичээлийг бие даан үзэж байна.	70.0 хувь

	суралцах боломжийг хангана.						
2.4	**Арга хэмжээ:** Монгол бичгээр баримт бичиг боловсруулах стандартын дагуу 3-аас доошгүй албан бичгийг монгол бичгээр гаргана.	-	Монгол бичгээр гаргасан албан бичгийн тоогоор	-	3-аас доошгүй албан бичгийг монгол бичгээр гаргасан байна.	Сумдад хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн жилийн эцсийн хэрэгжилтийн тайланг гаргаж ирүүлэх чиглэл өгөхөөр албан бичгийн төслийг боловсруулж байна.	30.0 хувь
2.5	**Арга хэмжээ:** Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний чиглэлээр байгууллагуудын холбогдох албан тушаалтнуудыг чадавхжуулах, сургалт, мэдээллийн үйл ажиллагааг зохион байгуулна.	-	-Сургалтад хамрагдсан албан хаагчдын тоогоор -Зохион байгуулагдсан сургалтын тоогоор	2023 онд 8 удаагийн сургалт зохион байгуулж, 170 орчим албан хаагчдыг хамруулсан.	-Нийт байгууллагын 10-аас доошгүй хувийг хамруулж, албан хаагчдыг чадавхжуулсан байна.	Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт болон захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журмын өөрчлөлттэй холбоотойгоор Засгийн газрын Хяналт хэрэгжүүлэх газраас зохион байгуулсан Орон нутаг дахь төрийн албан хаагчдын нэгдсэн сургалт, хэлэлцүүлэгт аймгийн Засаг даргын эрхлэх асуудлын хүрээний агентлаг, орон нутгийн өмчит компаниудын төлөөлөл 75 албан хаагч хамрагдсан.	100.0 хувь

Төлөвлөгөөг үнэлсэн:

Аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын дарга
(албан тушаал)
(огноо)
2024-12-09
Тэмдэг

Төсвийн шууд захирагч

……………………
(гарын үсэг)

(Ц.Ганболд)

Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийсэн:
Аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын
Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний хэлтсийн дарга
(албан тушаал)
(огноо)
2024-12-05

Нэгжийн дарга
.... (Т.Үржинпүрэв)
(гарын үсэг)

Тайлагнасан:
Аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын
Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний хэлтсийн дарга
(албан тушаал)
(огноо)
2024-12-05

Нэгжийн дарга
.... (Т.Үржинпүрэв)
(гарын үсэг)